

Kanadská mozaika

3/06
25. januára

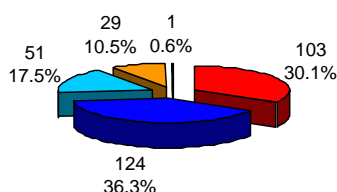
Každé dva týždne na Vašom stole e-mailom alebo poštou

Zvláštne vydanie Kanadskej mozaiky: VOLBY

Konzervatívci víťazia v parlamentných voľbách

Pondelňajšie parlamentné voľby v Kanade priniesli očakávané víťazstvo Konzervatívnej strany, ktorá tak po 12 rokoch preberá vedenie vlády od liberálov. Zisk 124 kresiel (36,2 % hlasov) v 308-člennej Dolnej snemovni však konzervatívcom Stephena Harpera neumožní zostaviť väčšinovú vládu. Zástupcovia doterajšej vládnucej Liberálnej strany premiéra Paula Martina získali 103 kresiel (30,2 % hlasov), kandidáti separatistického Québeckeho bloku 51 kresiel (10,5 % hlasov), kandidovali len vo frankofónnej provincii Québec a ľavicová Nová demokratická strana 29 kresiel (17,5 % hlasov). V Québecu bol navyše zvolený jeden nezávislý kandidát. Oproti predvčasným voľbám získali konzervatívci 25 nových kresiel (a o 6 % hlasov viac), liberáli naopak stratili 32 kresiel (a 7 % hlasov), Québecky blok prišiel o 3 kreslá (a celoštátne o 2 % hlasov) a noví demokrati zvýšili počet kresiel o 10 a počet hlasov o 2 %. Zo 14 strán, ktoré sa vo voľbách uchádzali o priazeň voličov, mala plný počet 308 kandidátov ešte kanadská Strana zelených. Získala 4,3 % hlasov, ale na poslanecké kreslo to nestačilo. Najväčším prekvapením volieb je zrejme výrazný úspech konzervatívcov v Québecu, kde sa torýovci dokázali z pôvodnej nuly vyšplhať na 10 kresiel. Torýovci bodovali tiež v najľudnatejšej kanadskej provincii Ontário, kde získali 16 nových kresiel. Vo svojej tradičnej bašte, Alberte, získali všetkých 28 kresiel. Volebná účasť, ktorá bola v roku 2004 na najnižšej úrovni od roku 1898 (61%), sa zvýšila na 65 %. Kabinet Paula Martina zostáva vo funkcii do doby, kým zloží prísahu vlády tím Stephena Harpera. www.elections.ca www.cbc.ca www.radio-canada.ca

NOVÉ ZLOŽENIE PARLAMENTU – JANUÁR 2006

- Liberálna strana - 103 kresiel
- Konzervatívna s. - 124 kresiel
- Québecky blok - 51 kresiel
- Nová demokratická s. - 29 kresiel
- nezávislý kandidát - 1 kreslo

Prejav Stephena Harpera po víťazstve vo voľbách

Po vyhlásení výsledkov 39. parlamentných volieb v Kanade predniesol predseda Konzervatívnej strany Stephen Harper prejav zameraný na zmenu a zodpovednosť voči občanom. Vodca konzervatívcov je hokejovým fanúšikom, ktorý písal knihu o histórii tohto v Kanade tak populárneho športu aj počas kampane, v rámci ktorej usiloval o funkciu predsedu vlády. Niet divu, že v úvode svojho prejavu sa zmienil o tom, že v politike neexistuje víťazstvo jednotlivca, pretože politika je tímový šport. Uvedol, že mu Paul Martin blahoželal k víťazstvu a ponúkol mu spoluprácu pri odovzdávaní úradu. Stephen Harper úradujúcemu premiérovi poďakoval za jeho tvrdú prácu pre kanadský ľud od roku 1988, kedy Paul Martin pôsobil ako poslanec, minister financií a nakoniec ako premiér. Vo svojom prejave Stephen Harper stanovil svoje priority ako pravdepodobný budúci premiér. Zmienil sa o posilnení kanadských inštitúcií, ktoré by sa mali viac zodpovedať kanadským daňovým poplatníkom, zníženie daňovej záťaže, reformu justičného systému, viac možností starostlivosti o deti pre rodičov a spoluprácu s provinciami v záujme zlepšenia zdravotníctva, ktoré si Kanadania platia. Vodca konzervatívcov ďalej uviedol, že kanadská národná identita je zakorenená v spoločnej histórii a hodnotách a kanadským partnerom vo svete odkázal, že výsledok volieb prináša zmenu vlády, ale nie zmenu krajiny. "Ďalej budeme presadzovať vyrovnaný rozpočet, nízku infláciu, splácanie dlhu a hospodársku stabilitu. Ďalej budeme brániť naše hodnoty a demokratické ideály na celom svete." www.conservative.ca

Rezignácia premiéra Paula Martina

Po skončení kanadských parlamentných volieb 23. januára vyhlásil premiér a predseda Liberálnej strany Paul Martin, že mu bolo cťou slúžiť Kanade a že je zvlášť hrdý na úlohu, ktorú jeho strana zohrala pri odvrátení nepriaznivého vývoja verejných financií v krajine. Zároveň oznámil svoju rezignáciu na funkciu predsedu Liberálnej strany a dodal, že zostane poslancom montrealského volebného okrsku Lasalle-Emard, ktorý v Dolnej snemovni zastupuje už 17 rokov. Po tomto prejave odchádzajúcemu premiérovi za jeho služby krajine poďakoval predseda Novej demokratickej strany Jack Layton a poprial predsedovi konzervatívcom Stephenovi Harperovi úspešné pôsobenie v jeho budúcej zodpovednej funkcii. Sľúbil, že poslanci jeho strany sa budú snažiť spolupracovať s konzervatívami v rozdelenej Dolnej snemovni. Predseda Québeckeho bloku Gilles Duceppe, ktorý prišiel o tri kreslá a v rámci Québecu stratil 6 % hlasov oproti predchádzajúcim voľbám, vyzval budúceho premiéra, aby vyriešil rozpočtovú nerovnováhu, ktorá podľa neho existuje medzi federálnou vládou a provinciami.

www.liberal.ca www.ndp.ca www.blocquebecois.org

Volebné programy jednotlivých strán

Volebné víťazstvo patrí nakoniec Konzervatívnej strane, ktorá vznikla v roku 2003 zlúčením dvoch pravicových strán, Pokrokovej konzervatívnej strany a Kanadskej aliancie. Konzervatívci vo svojom volebnom programe sľúbili, že určia minimálne čakacie doby na lekárske zákroky, znížia dane pre malé firmy z 12 na 11 % počas budúcich piatich rokov, znížia DPH o dve percentá v priebehu ďalších piatich rokov a znížia imigračný poplatok z 975 na 100 kanadských dolárov. Konzervatívna strana verí v tradičnú definíciu rodiny a k návrhu zákona o uzatváraní manželstiev homosexuálov má skôr negatívny postoj. Kanada by podľa víťaznej strany mala žiadať vrátenie cla, ktoré Spojené štáty uvalili na stavebné drevo. Práve drevársky priemysel (okrem programov podporujúcich farmárov) sa chystá Konzervatívna strana podporiť 1 miliardou kanadských dolárov v priebehu nasledujúcich piatich rokov. V oblasti zahraničnej politiky chce strana posilniť pomoc zahraničným štátom, v rámci obrany podporiť armádu čiastkou 5,3 miliardy kanadských dolárov v ďalších piatich rokoch. Liberálna strana, oproti konzervatívcom, kontroverzný zákon o práve homosexuálov na sobáš podporuje a imigračný poplatok, ktorý sama v roku 1995 zaviedla, chce zrušiť. Celý rad bodov v programe je ale veľmi podobný strane konkurenčnej: tvrdší postup proti USA a clo na stavebné drevo, daňové úľavy pre malých obchodníkov a farmárov, nižšia daň pre ľudí s nízkym príjmom či trinásť miliardový príspevok armáde v nasledujúcich piatich rokoch. V zahraničnej politike chcú liberáli Kanadu postaviť na inú pozíciu než len sprostredkovateľa na medzinárodnej scéne a bojujú za reformu v rámci OSN, vrátane vytvorenia Rady pre ľudské práva. Politika strany Bloc Québécois je zameraná predovšetkým na provinciu Québec a jej zvrchovanosť, na ktorej sa teraz podieľa provincionálna a federálna vláda. Nová demokratická strana zdôrazňuje ekonomický rast a ochranu životného prostredia a Strana zelených je zameraná predovšetkým na politiku ochrany životného prostredia.

www.conservative.ca www.liberal.ca
www.ndp.ca www.bloc.org www.greenparty.ca

Dôležité upozornenie pre kanadských občanov

Od 13. februára 2006 dostanú Kanadania, ktorí budú žiadať v Bratislave o pas, strojom čitateľný cestovný dokument. Pretože vybavenie žiadosti o tento typ pasu trvá dlhšiu dobu, až 15 pracovných dní, doporučujeme, aby ste o pas žiadali vo veľkom časovom predstihu pred plánovaným vycestovaním či žiadosťou o obnovenie víz.

KVÍZ O KANADE

Kedy bol vynájdený hodomer (prístroj na meranie vzdialenosti, ktorú zdolalo kolajové vozidlo) a kto ho vynášiel? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.)

Odpoveď z minulého čísla: Najviac hmlistých dní v roku je v meste St. John's v Newfoundland: 121 dní.